

maa vi have Oplysninger, og de maa kunne skaffes. Om end meget er kalkulatorisk, maa der paa en Række Punkter kunne skaffes autentiske, fuldstændige Oplysninger, f. Eks. hvad det vil koste at afholde Diæter og Rejseomkostninger til Dommere, Retspersonale, Nævninger og til Transport af Arrestanter, der alle i den Tid, Sagen varer, maa opholde sig paa et bestemt Sted; det maa kunne oplyses statistisk, f. Eks. ved at tage et enkelt Aar eller maa-ske Gennemsnittet for flere Aar af de Retssager, vi have haft med at gøre, ja, lad os sige i tre Aar, og om hvilke man altsaa nu efter deres Karakter ved, at de skulle behandles ved særlig Ret i Overensstemmelse med den Lov, der nu foreligger.

Men et langt alvorligere Spørgsmaal er det om Lokalerne. Det er Alberti gaaet over med en Harefod. Hvis jeg ikke tager fejl, har han af de 462,000 Kr. nævnt en Sum paa 10,000 Kr., hvilket jo er fuldstændig latterligt. Jeg ved ikke, om ærede Medlemmer af dette Ting have haft Lejlighed til i Udlandet at se Lokaler for Nævningerretter. Jeg har set dem baade i London og Paris. Nu vil jeg da gøre opmærksom paa, at det maa kunne oplyses, hvor mange Retslokaler til Nævninger der vil udfordres. Det næste Spørgsmaal, som man maa stille, er: Hvilke af de nuværende Retslokaler ville efter Ministerens Mening egne sig til at bruges? Og dernæst: Hvad vil det koste at gøre de nuværende Retslokaler, som kunne benyttes, brugelige til Nævningerretten? Paa disse Punkter maa der jo kunne tilvejebringes fuldstændige Oplysninger; der maa jo i Løbet af en begrænset Tid, som ikke vil gøre det umuligt for os i denne Samling at vedtage dette Lovforslag, kunne tilvejebringes fuldstændige Overslag.

Angaaende Indretningen af Lokalerne skal jeg bemærke, at det væsentligste Princip i Nævningeforhandlingen er, at følgende Faktorer blive strengt adskilte: for det første Nævningerne, dernæst Vidner og Skønsmænd, dernæst de tiltalte og fremdeles Publikum; men endvidere Dommeren, Statsanklageren, hvor en saadan haves, Advokaterne og de civile Parter; vel er det jo nok kriminelle Sager, der er Tale om, men det hænder jo ret jævnlige, at der i kriminelle Sager er private skadelidte, og ogsaa for dem maa der altsaa indrettes Plads. Hensynet til Isoleringen har medført, at man som sagt i alt Fald i de to Byer, hvor jeg har set Lokaler for Næv-

ningerretter, benytter meget store Sale — det er en Nødvendighed —, Sale med Ovenlys, med en Række Døre paa alle Vægge, saaledes at en virkelig Isolation, som den bør være, kan foretages.

Dette nu med Hensyn til Lokalerne; men saa kommer der jo andre store Udgifter til. Der staar i en af de sidste Paragraffer, saa vidt jeg husker, er det § 998, at denne Lov træder ikke ud i Livet, før der er vedtaget visse Love. Af disse Love er een Loven om Indretning af Statspoliti. Nu er det jo muligt, at vi skulle og vistnok bør have et Statspoliti, selv om ikke Retsplejeloven her blev gennemført; men i hvert Tilfælde maatte den Opgave, som blev stillet et Statspoliti ifølge denne Lov, skaffe forøgede Udgifter; og det Beløb, Alberti der har nævnt med Hensyn til Statspolitiets Indretning, er der heller ingen, der tror paa. Men der staar jo ogsaa i § 998, at der skal udkomme en Lov om Retsafgifter. Der kunde jeg ønske at stille et Spørgsmaal til den højtærede Justitsminister. Udgifterne ville jo til hele Sagen blive ganske overordentlig store; nu vilde jeg gerne spørge, om det skulde være Meningen, at en Del af disse Merudgifter skulde dækkes ved forøgede Retsafgifter. Derved kan man selvfølgelig faa en hel Del Penge ind, men man maa være klar over, at Vanskeligheden for Befolkningen ved at faa sin Ret bliver i samme Grad forøget. Her er altsaa et Spørgsmaal, som er et nyt Moment, for saa vidt som det i Virkeligheden blev gemt væk i Foraaret. Her vil jeg ikke antage, at noget Medlem af dette Ting kan ønske, at det ikke bliver fuldt oplyst, og jeg vil derfor henstille og haabe, at der fra det ærede Flertals Side vil fremkomme Forslag om Nedsættelsen af et Udvalg i denne Sag, for at der kan tilvejebringes disse ganske nødvendige Oplysninger, før der tages endelig Stilling til Sagen.

Krabbe: Det ærede Medlem, der nys talte, (Ellinger) havde utvivlsomt Ret i, at Alberti fik dette Ting og hele Rigsdagen til at stemme for noget, som det ikke havde Oplysninger om, Udgiftspunktet nemlig. Men det ærede Medlem vil sikkert ogsaa give os Medhold i, at Alberti fik Tingene til, ogsaa paa mange andre og langt vigtigere Punkter, at stemme for noget, som de ellers ikke vilde have stemt for, nemlig ved sin Indflydelse paa dem. Lad os dog ikke nægte for hinanden den ganske simple Kendsgerning, at Alberti stod her